

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Rijeka, Žrtava fašizma 7

Poslovni broj P-601/2025-14

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Rijeci, po sucu Ivani Blažević, u pravnoj stvari tužitelja Sebastiana Černeke, OIB 37305028707, iz Kostrene, Glavani 104c, zastupanog po punomoćniku Borisu Gregoviću, odvjetniku u Rijeci, protiv tuženika Addiko Bank d.d. Zagreb, OIB: 1403633387, Zagreb, Slavonska avenija 6, zastupanog po punomoćnici Iris Šanjug, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Ćurković i Šanjug u Zagrebu, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon glavne i javne rasprave zaključene 5. listopada 2026. u prisutnosti tužitelja, zamjenika njegovog punomoćnika Ante Gregovića, odvjetničkog vježbenika u Rijeci, na ročištu za javnu objavu presude 28. listopada 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnim dio odredbe članka 5. Ugovora o kreditu broj: 396-65/2008 sklopljenog 25. ožujka 2008. između tužitelja kao korisnika kredita i prednika tuženika kao Banke, a kojom je ugovoreno kako se prije isplate kredita odbijaju od iznosa kredita jednokratni troškovi obrade u iznosu od 1,50% (jedancijelihpedeset posto) iznosa kredita.

II. Nalaže se tuženiku isplatiti tužitelju 224,55 eura s pripadajućom zateznom kamatom od 1. siječnja 2008. do 30. lipnja 2011. po stopi od 14% godišnje, od 1. srpnja 2011. do 30. srpnja 2015. po stopi od 12% godišnje, od 1.kolovoza 2015.po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, od 1. siječnja 2023. pa do namirenja po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2024. uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo

polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, tekućom od 26. ožujka 2008. pa do isplate, sve u roku 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

III. Odbija se kao neosnovan zahtjev tužitelja na utvrđenje da je ništetan dio odredbe članka 13. Ugovora o kreditu broj: 396-65/2008 sklopljenog 25. ožujka 2008. između tužitelja kao korisnika kredita i prednika tuženika kao Banke, a kojom je ugovoreno kako se korisnik kredita obvezuje iz kredita platiti premiju osiguranja kredita u iznosu od 1,90% (jedancijelihdevedeset posto) iznosa kredita uvećanog za kamatu iz prva četiri anuiteta te se kao neosnovan odbija i zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 290,46 eura (na ime plaćene premije osiguranja) zajedno sa zateznim kamatama koje teku na navedeni iznos od 26. ožujka 2008. pa do isplate.

IV. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadom parničnog troška u iznosu od 638,27 eura s pripadajućim zateznim kamatama, kao neosnovan.

V. Odbija se zahtjev tuženika za naknadom parničnog troška, kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi podnesenoj ovom sudu 7. travnja 2025. navodi da je 25. ožujka 2008. s prednikom tuženika sklopio Ugovor o kreditu broj: 396-65/2008 kojim mu je odobren kredit za kupnju novog motornog vozila u iznosu od 24.536,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti. U članku 5. predmetnog Ugovora da je navedeno da se prije isplate kredita od iznosa kredita odbijaju jednokratni troškovi obrade u iznosu od 1,50% iznosa kredita (tzv. ulazna naknada), dok je člankom 13. ugovoreno da se korisnik kredita obvezuje iz kredita platiti premiju osiguranja kredita u iznosu od 1,90% iznosa kredita uvećanog za kamatu iz prva četiri anuiteta. Smatra da je naplaćivanje ulazne naknade i naknade za osiguranje kredita nepošteno i ništetno. S tim u svezi poziva se i citira odredbe članka 81. stavka 1. i 2. te članka 87. stavka 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača, kao i članka 3., članka 4. i članka 322. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima. Smatra da iz okolnosti da se radi o tipskom ugovoru, da se o spornoj ugovornoj odredbi o ulaznoj naknadi nije moglo pregovarati te da mu prednik tuženika nije prezentirao o kakvim se točno troškovima radi (tužitelj nije bio informiran o razlozima koji opravdavaju plaćanje ulazne naknade i njezinoj krajnjoj svrsi), proizlazi da je primjena sporne ugovorne odredbe prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na njegovu štetu kao potrošača, slijedom čega smatra da je takva ugovorna odredba ništetna. U odnosu na ulaznu naknadu ističe i da prednik tuženika nije dokazao opravdanost njezina ugovaranja u određenom postotku iznosa kredita niti da su njome pokriveni stvarni troškovi obrade i odobravanja kredita. U prilog svojim navodima poziva se i citira dio presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske, posl. br. Rev 673/2023-2 od 13. veljače 2024., iz koje proizlazi da je ugovorna odredba o naknadi za obradu i odobravanje kredita ništetna jer se o njoj nije pojedinačno pregovarano, jer je ta odredba, iako jasna i uočljiva, bila unaprijed formulirana od strane banke, jer na nju tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja, jer ona suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (neovisno o visini iznosa naknade), posebice imajući u vidu

da su i neke druge ugovorne odredbe nepoštene (o promjenjivoj kamatnoj stopi, o valutnoj klauzuli, te da tužitelju nije razjašnjena relacija odnosa između naknade te zauzvrat pruženih usluga (u smislu koji su to objektivno nastali konkretni troškovi koji bi se trebali pokriti iz iznosa naknade za obradu i odobravanje kredita). Tužitelj smatra da sukladno odredbi članka 1115. Zakona o obveznim odnosima ima pravo na zatezne kamate od dana plaćanja spornih naknada jer je tuženik nesavjestan stjecatelj, s obzirom na to da je koristio nepoštenu ugovornu odredbu o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na njegovu štetu kao potrošača te je samim time ta ugovorna odredba ništetna. Također, ističe kako je upravo tuženik odgovoran za ugovaranje ništetne ugovorne odredbe koju joj je nametnuo kao potrošaču bez mogućnosti pregovaranja. Završno, da mu je tuženik dostavio potvrdu o visini i datumu plaćanja naknade slijedom čega njezina visina da ne bi trebala biti sporna. Iz dostavljene potvrde da proizlazi kako mu je 26. ožujka 2008. tuženik naplatio naknadu za obradu kredita u iznosu 224,55 EUR / 1.691,88 kn. U odnosu na naknadu za osiguranje kredita, tužitelj ističe da mu nije objašnjeno na što se ugovorena obveza odnosi, zašto je određena u postotku iznosa kredita niti koje su usluge i troškovi njome obuhvaćeni. Smatra da je prednik tuženika naplatio naknadu za uslugu odnosno trošak koji mu nije nastao, a da pritom nije obrazložio osnovu i opravdanost njezina ugovaranja niti je o toj ugovornoj odredbi bilo pojedinačnog pregovaranja, zbog čega smatra da je ista nepoštena i ništetna. Iz dostavljene potvrde da proizlazi kako je 26. ožujka 2008. tuženik tužitelju naplatio 290,46 EUR / 2.188,49 kn na ime premije osiguranja. Predlaže donošenje presude na utvrđenje ništetnim odredbe o tzv. ulaznoj naknadi i premiji osiguranja te shodno tome isplatu iznosa od 515,01 eura sa zateznim kamatama s tijekom od 26. ožujka 2008. do isplate te troškovima postupka sa zateznim kamatama.

2. U odgovoru na tužbu od 16. svibnja 2025. tuženik, u bitnom, navodi kako nije sporno da je tužitelju 26. ožujka 2008. napaćena naknada za obradu kredita u iznosu od 224,55 EUR / 1.691,88 kn, dok ne raspolaže dokumentacijom iz koje razvidi primatelj uplate premije osiguranja, a onda niti točan datum uplate. Nadalje, ističe prigovor promašene pasivne legitimacije u odnosu na zahtjev koji se odnosi na članak 13. i obvezu korisnika na plaćanje premije osiguranja, a sve imajući u vidu da je premija osiguranja isplaćena osiguravajućem društvu te da temeljem predmetne ugovorne odredbe od tužitelja nije ništa stekao. Smatra da tužitelj ničim ne obrazlaže zbog čega bi odredba članka 13. Ugovora bila nepoštena i ništetna, ističući da činjenica da je odredba sastavljena od strane tuženika ne znači da se o njoj nije pregovaralo niti da je njome uzrokovana značajna neravnoteža na štetu tužitelja. Odredba o ugovaranju premije osiguranja da nije sporna budući da se i danas kroz ugovore o kreditu redovito ugovaraju premije osiguranja kao jedan od uobičajenih instrumenata osiguranja tražbine. Navodi da je osiguranje kredita ugovoreno između stranaka kao sredstvo osiguranja kredita, u slučaju nemogućnosti otplate kredita od strane tužitelja, da je predmetna odredba jasna i dopuštena te da su tužitelju pružene sve informacije u pogledu navedene odredbe, a što da je potvrdio potpisom ugovora kao i da je na nju pristao. Iz toga da proizlazi kako je tužitelj bio svjestan obveze koju je preuzeo ugovaranjem police osiguranja kredita pa predmetna odredba da ne bi bila ništetna u odnosu na sadržaj iste. Poziva se na odredbe članaka 921. i 926. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima, ističući da tužitelj nije dostavio policu osiguranja niti drugu ispravu iz koje bi proizlazilo da je tuženik bio ugovorna strana ugovora o osiguranju ili da je premija uplaćena u njegovu korist, zbog čega smatra da je prigovor

promašene pasivne legitimacije u tom dijelu osnovan. Nadalje, ističe prigovor zastare potraživanja, navodeći da je, sukladno članku 225. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima, koji propisuje opći zastarni rok od pet godina, tužiteljevo potraživanje u cijelosti zastarjelo.

Tvrdi da se na zahtjev za isplatu temeljem stjecanja bez osnove primjenjuje opći zastarni rok od 5 godine, što znači da je za sva potraživanja s osnova stjecanja bez osnove koja su nastala prije 7. travnja 2020. nastupila zastara potraživanja. Smatra da je kondemnatorni dio u zastari, pa tužitelj nema niti pravni interes za utvrđenje ništetnosti jer deklaratorni tužbeni zahtjev ne može biti sam sebi svrha, već interes za takav zahtjev mora proizlaziti iz mogućnosti da tužitelj tužbom potražuje isplatu, kako to određuje ZPP-a u članku 187. stavku 2., što u konkretnom slučaju nije ispunjeno. Nadalje, smatra da su neprihvatljiva tumačenja Vrhovnog suda RH kako sud može sam odrediti kada nastupa zastara, s obrazloženjem da postoji nedostatak pravne norme, i to na način da sud stavlja van snage zakonski rok zastare od 5 godina koji se odnosi na stjecanje bez osnove, smatrajući da se taj rok ne može primijeniti jer je relativno kratak. Citira dijelove presuda domaćih sudova i presuda Suda EU. S obzirom je Ugovor o kreditu zaključen 2008. te iznos ulazne naknade naplaćen 2008., dok ugovor o kreditu nije utvrđen ništetnim, drži da je tužba podnesena izvan općeg zastarnog roka od pet godina. Osim toga, po tuženiku tužba uopće ne sadrži koje su konkretne radnje tuženika dovele do ništetnosti pojedinih odredbi Ugovora o kreditu, pa tako ne sadrži opis predmetnih okolnosti koje su relevantne za ovaj slučaj, slijedom čega da se uopće ne može niti napraviti test da li su ugovorne odredbe ništetne ili ne. Povrh toga, da su i dokazni prijedlozi predloženi paušalno. Tuženik smatra da su tužitelj i on pojedinačno pregovarali o spornim odredbama Ugovora o kreditu, sadržaj osporenog Ugovora o kreditu da je određen sukladno iskazanim voljama ugovornih stranaka, da su odredbe ugovora o naknadi za obradu kredita bile jasne, lako uočljive i razumljive te su sva prava tužitelja kao potrošača prije, tijekom i nakon sklapanja ugovora bila poštovana u cijelosti. Posebno napominje kako je u potpunosti postupao u skladu s člankom 3011. stavkom 3. Zakona o kreditnim institucijama kojeg citira. Uz to, tuženik ističe kako je odredba kojom se ugovara naknada za obradu kredita jasna, lako uočljiva i razumljiva. Ugovor o kreditu da nije unaprijed formulirani ugovor, već odražava volju tužitelja iskazanu nakon potpunog i jasnog informiranja o svim značajkama takvog ugovora, dok je teret dokaza u smislu nepoštenosti na strani tužitelja. Kao kreditor da nije ovlašten samostalno određivati sastojke ugovora, već je vezan pozitivnim zakonskim propisima i voljom korisnika kredita, da se prilikom sklapanja ugovora o kreditu da pregovaralo o sadržaju istoga, da je tužitelj dobrovoljno pristala i na sklapanje predmetnog Ugovora o kreditu, te na sve odredbe ugovora, obzirom da u nijednom trenutku nije zatražila izmjenu nijedne ugovorne odredbe, refinanciranje kredita ili raskid ugovora, da je ugovorna odredba o ulaznoj naknadi dopuštena i sama po sebi ne može uzrokovati znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača, čiji status tuženik također osporava. Završno, tuženik osporava zatraženi tijek kamata osobito onih koji se zahtijevaju prije podnošenja tužbenog zahtjeva jer nije pao u zakašnjenje prema tužitelju, niti mu je obveza koju bi trebao ispuniti uopće izvjesna ili poznata. Predlaže odbiti tužbu i tužbeni zahtjev uz naknadu troškova parničnog postupka.

3. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid i pročitao dokumentaciju priloženu spisu i to: Ugovor o kreditu broj: 396-65/2008, specifikaciju isplate kredita, odgovor na

prigovor tužitelja dostavljen putem e-maila od strane tuženika, dopis punomoćnika tužitelja tuženiku od 7. siječnja 2025., izjavu o načinu isplate te je saslušao tužitelja.

3.1. Sud je odbio dokazni prijedlog za provođenjem financijskog vještačenja kao nepotreban budući da visina naplaćene naknade za obradu kredita kao i premije osiguranja između stranaka nije bila sporna pa je tako tuženik učinio nespornim da je tužitelj s danom 26. ožujka 2008. izvršio isplatu iznosa od 1.691,88 kn na ime ulazne naknade te iznos od 2.188,49 kn na ime premije osiguranja, a kako to proizlazi i iz specifikacije isplate kredita dostavljene po strankama. Sud je prilikom preračunavanja valute kn u euro uzeo fiksni tečaj konverzije od 7,53450 čime dobivamo iznos od 224,55 eura plaćeno na ime tzv. ulazne naknade i iznos od 290,46 eura na ime plaćene premije osiguranja.

4. Cijeneći provedene dokaze u smislu odredbe članka 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 53/1991., 91/1992., 12/1999., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007., 84/2008., 96/2008., 123/2008., 57/2011., 148/2011.-pročišćeni tekst, 25/2013., 89/2014., 70/2019., 80/2022., 114/2022. i 155/2023. – dalje ZPP) sud je utvrdio kako je tužbeni zahtjev tužitelja djelomično osnovan.

5. Predmet ovog spora je utvrđenje ništetnosti tzv. ulazne naknade, te utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe kojom je ugovoreno da korisnik kredita podmiruje premiju osiguranja kredita te isplata ukupnog iznosa od 515,00 EUR koji je tužitelj isplatio tuženiku temeljem ništetne ugovorne odredbe o ulaznoj naknadi te ništetne ugovorne odredbe na ime obveze isplate premije osiguranja kredita sa zateznim kamatama.

6. Uvidom u Ugovor o kreditu broj: 396-65/2008 utvrđeno je da su ga tužitelj i prednik tuženika (koje predništvo, odnosno univerzalnu sukcesiju tuženik nije osporavao) Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. sklopili 25. ožujka 2008., a istim je tužitelju kao korisniku kredita (članak 2.) odobren isti u kunsjoj protuvrijednosti od 24.536,00 CHF, za kupnju motornog vozila. Člankom 5. stavkom 1. Ugovora ugovoreno je kako se, prije isplate kredita, od iznosa kredita odbijaju jednokratni troškovi obrade u iznosu 1,50 % iznosa kredita (tzv. ulazna naknada). Povrh navedenog člankom 13. stavkom 1. istog Ugovora ugovoreno je da se korisnik kredita obvezuje iz kredita platiti premiju osiguranja kredita u iznosu od 1.90% iznosa kredita uvećanog za kamatu iz prva četiri anuiteta.

6.1. Uvidom u Izjavu o načinu isplate utvrđeno je da je tužitelj svojim potpisom zatražio da se iznos kredita u iznosu od 24.536,00 CHF u protuvrijednosti u kunama po Ugovoru o kreditu broj: 396-65/2008 od 25. ožujka 2008. umanjen za iznos jednokratne naknade, iznos interkalarne kamate isplati na način da se iznos premije osiguranja kredita u visini od 476,07 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. isplati osiguravajućem društvu Croatia osiguranje d.d. na njihov žiro račun, preostali iznos isplati ARK-MIHELIĆ d.o.o., maksimalno do 110.000,00 kn te eventualni preostali iznos uplati na tekući račun korisnika kredita i to da se izvrši do 26. ožujka 2008.

6.2. Među strankama nije sporna visina naplaćene ulazne naknade te premije osiguranja budući da je sam tuženik u odgovoru na tužbu te podnesku od 17. srpnja 2026. potvrdio datum isplate i visinu isplate na ime tih naknada, a kako je to već ranije i obrazloženo.

7. Tuženik je tužitelju osporio status potrošača, međutim, iz sadržaja Ugovora slijedi kako se radi o kreditu odobrenom radi kupnje motornog vozila. Osim toga, u stranačkom iskazu tužitelj je jasno naveo kako su mu sredstva kredita bila potrebna radi kupnje osobnog automobila za vlastite potrebe. Iz navedenog proizlazi da je tužitelj potrošač i to u smislu odredbe članka 3. stavka 1. točke 9. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 79/07 i 125/07; dalje u tekstu: ZZP/07), koji je bio na snazi 25. ožujka 2008., dakle u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora. Osim toga, u smislu Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, potrošač je svaka fizička osoba koja u ugovorima koji su obuhvaćeni Direktivom nastupa za potrebe izvan okvira svog obrta, poduzeća, profesije, a iz sadržaja predmetnog Ugovora i iskaza tužitelja jasno proizlazi da je kredit odobren za kupnju automobila. U slučaju da banka taj status osporava, upravo je na banci teret dokaza da tužitelj taj status nema (zaključak Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 23. studenog 2023.), što tuženik nije dokazao, stoga je ovaj njegov prigovor neosnovan.

8. Nadalje, tužitelj je u iskazu pred sudom, osim u pogledu svrhe zašto je podignuo kredit, istaknuo da nije s predstavnicima banke, tada Hypo Alpe Adria bank d.d., a sada Addiko bank d.d., pregovarao niti mogao pregovarati vezano uz uvjete predmetnog Ugovora o kreditu pa tako niti vezano uz plaćanje jednokratnih troškova obrade kredita odnosno ulazne naknade i premije osiguranja, štoviše tužitelj je naveo kako od strane banke nije bio niti upoznat sa obvezom plaćanja navedenih naknada. Tvrdi da je Ugovor dobio na potpis, a sve da je unaprijed što se tiče sadržaja i isprava bilo pripremljeno od strane banke, te da mu nije spomenuto plaćanje nikakve ulazne naknade niti premije osiguranja, s tim da se ne sjeća da bi mu u banci dali niti promotivne letke.

9. Odredbom članka 96. stavka 1. ZZP/07 propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok je stavkom 2. normirano da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

10. Nadalje, odredbama članka 100. i članka 101. stavka 1. ZZP/07 regulirano je da ako na temelju zakona ili sporazuma stranaka, ugovor mora biti u pisanom obliku, njegove odredbe moraju biti napisane jasno i razumljivo te moraju biti lako uočljive, a dvojbene ili nerazumljive ugovorne odredbe tumače se u smislu koji je povoljniji za potrošača.

11. Člankom 102. stavkom 1. ZZP/07 određeno je da je nepoštena ugovorna odredba nišetna. Nišetnost pojedine odredbe ugovora ne povlači nišetnost i samog ugovora ako on može opstati bez nišetne odredbe (članak 102. stavak 2. ZZP/07).

12. Iz spisa predmeta, odnosno rezultata dokaznog postupka, proizlazi da tužitelj s bankom (tuženikovim prednikom) nije pojedinačno pregovarao o spornoj odredbi Ugovora, štoviše djelatnik/ca banke mu u razgovoru koji je prethodio potpisivanju predmetnog Ugovora o kreditu nije niti spomenuo/la obvezu plaćanja ulazne naknade i premije osiguranja, već je isključivo prihvatio ponudu koja mu se nudila od strane banke u formi ugovora koji je unaprijed bio sastavljen od strane banke pa je dakle, riječ o tipskom ugovoru koji se ne razlikuje od drugih ugovora zaključivanih s drugim korisnicima kredita, dok drugačije tuženik u postupku nije dokazao.

13. Imajući u vidu provedene dokaze sud je utvrdio, vezano uz obvezu plaćanja ulazne naknade da je tužitelj ispoštovao predmetnu ugovornu odredbu odnosno da je istu platio.

14. Što se pak tiče navoda tuženika da je ugovorna odredba koja se odnosi na obvezu plaćanja ulazne naknade bila jasna, lako razumljiva i lako uočljiva, nužno je ukazati da sama činjenica da je riječ o transparentnoj odredbi, ne znači ujedno da je ta odredba poštena.

15. Već je u odgovoru na tužbu tuženik tvrdio kako su tužitelj i on pojedinačno pregovarali prilikom sklapanja ugovora. Sukladno odredbi članka 96. stavka 4. ZZP/07, na tuženiku je bio teret dokaza da je s tužiteljem (koji tvrdi da s tuženikom nije pregovarao niti mogao pregovarati o sadržaju odredbi Ugovora o kreditu) pojedinačno pregovarao o naknadi za obradu kredita i visini te naknade. Tuženik ne samo da nije navedeno dokazao, već iz predmetne odredbe Ugovora o kreditu proizlazi da se radi standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži odredbu prema kojoj se tužitelj obvezuje prije isplate kredita platiti banci jednokratne troškove obrade kreditnog zahtjeva (prema tada važećoj Odluci banke u visini od 1,50% iznosa kredita), te se radi o odredbi koja je prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a to znači da je ova odredba nepoštena, te nišetna u smislu odredbi članaka 96. i 102. ZZP/07.

16. Direktivom Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. određeno je da zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi ukazuje na podređen položaj potrošača jer nemaju mogućnost pregovaranja od općim uvjetima poslovanja banke, a prema presudi Suda Europske Unije od 30. travnja 2014., u predmetu broj C 26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

17. Naime, tužitelju je trebalo temeljem jasnih i razumljivih kriterija objasniti odredbe Ugovora kako bi mogao predvidjeti posljedice koje iz tog Ugovora proizlaze, a što podrazumijeva i predmetnu odredbu o ulaznoj naknadi o kojoj tužitelj nije bio u poziciji pregovarati, slijedom čega se radi o znatnoj ravnoteži u pravima i obvezama između stranaka i to na štetu tužitelja, jer sukladno načelu savjesnosti i poštenja svi

su sudionici obveznih odnosa, kao u konkretnom slučaju, dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznih odnosa.

18. Međutim, tuženik (čiji je pravni prednik) nesporno sastavio predmetnu odredbu (u članku 5.), o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, nije dokazao opravdanost u postotku od odobrenog iznosa kredita ugovorene visine naknade, što rezultira time da je ta odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Nužno je istaknuti kako se pitanje znatnije neravnoteže na može ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje bi se temeljilo jedino na usporedbi ukupnog iznosa transakcije na koju se ugovor odnosi, s jedne strane i troškova na temelju sporne odredbe, s druge strane. Ovo stoga što značajna neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je na temelju primjenjivih zakonskih odredbi stavljen potrošač kao stranka ugovora u obliku nametanja dodatne obveze koja nije predviđena dispozitivnim zakonskim pravilima.

19. Pri tome je važno naglasiti da je Sud Europske unije u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19, vezano uz nepoštenost ugovorne odredbe o tzv. ulaznoj naknadi odgovorio na prethodno pitanje koje glasi: " 3. Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri."

20. Također je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci broj Rev 673/2023-2 od 13. veljače 2024. zauzeo stav o nepoštenosti i ništetnosti odredbe Ugovora o kreditu u okolnostima kada se o toj odredbi o plaćanju naknade za obradu i odobravanje kredita nije pojedinačno pregovaralo, jer je ta odredba, iako jasna i uočljiva, bila unaprijed formulirana od strane banke, jer na nju tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja, jer ona suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (neovisno o visini iznosa naknade), te da tužitelju nije razjašnjena relacija odnosa između iznosa naknade te zauzvrat pruženih usluga (u smislu koji su to objektivno nastali konkretni troškovi koji bi se trebali pokriti iz iznosa naknade za obradu i odobravanje kredita).

21. Uzimajući u obzir naprijed navedeno da tuženik nije dokazao koji su to objektivno nastali konkretni troškovi koji bi se trebali pokriti iz iznosa tzv. ulazne naknade – jednokratnog troška obrade, kao niti da je tužitelju razjašnjeno prije zaključenja Ugovora da je navedenu naknadu dužan platiti niti u kojem iznosu, svakako se radi o odredbi koja nije razumljiva tako da je tužitelj stavljena u neravnopravni položaj jer je dužan platiti naknadu za koju ne zna na koji način će se formirati njezina visina i koja je podložna jednokratnom određivanju od strane tuženika odlukom na koju tužitelj nije mogao utjecati.

22. Slijedom svega navedenog proizlazi zaključak da je predmetna odredba o naknadi jednokratnog troška obrade sadržana u dijelu članka 5. predmetnog Ugovora o kreditu ništetna zbog čega je odlučeno kao pod točkom I. izreke ove presude.

23. Imajući u vidu utvrđenje pod točkom I. izreke, a cijeneći da između stranaka nije sporno da je tužitelj 26. ožujka 2008. platio iznos od iznosu 224,55 eura, to je pod točkom II. izreke ove presude naloženo tuženiku da tužitelju isplati iznos od 224,55 eura sa zateznim kamatama s tijekom – kako je to zatraženo u tužbi, od 26. ožujka 2008. do isplate (članka 322. stavak 1. i članak 1111. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05 - dalje u tekstu: ZOO).

24. Nadalje, neosnovan je tuženikov prigovor zastare, jer je člankom 328. ZOO-a propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, pa ne može zastarjeti zahtjev tužitelja kojim traži utvrđenje ništetnosti dijela članka 5. Ugovora o kreditu. U odnosu na zahtjev za isplatu ističe se da se radi o restitucijskom zahtjevu te je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva, prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO-a, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora ili pojedinih njegovih odredbi, a što je u konkretnom slučaju donošenjem ove presude.

25. Odluka o pravu tužitelja na zatezne kamate na iznos glavnice u skladu je s odredbom članka 1115. ZOO-a, i to od dana stjecanja (26. ožujka 2008.) jer je tuženik (kao univerzalni sukcesor) nepošteni stjecatelj novčanog iznosa primljenog temeljem nepoštene odredbe koje je u svoju korist uvrstio u Ugovor o kreditu.

26. Pitanje dospelosti novčane obveze, pa time i tijeka zatezne kamate razriješeni su odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske, broj Revd-1294/21 gdje je naznačeno da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove moraju se vratiti plodovi i platiti zatezna kamata, i to ako je stjecatelj nesavjestan od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

27. Budući da kondemnatorni dio tužbenog zahtjeva nije u zastari, tužitelj je, protivno stavu tuženika, imao pravni interes utvrditi ništetnim dio ugovorne odredbe predmetnog Ugovora kako je to postavio u deklaratornom smislu, obzirom oba tužbena zahtjeva predstavljaju sadržajnu cjelinu.

28. Odluka o zateznim kamatama pravni izvor ima i u odredbi članka 29. stavka 1. ZOO-a, koja propisuje da dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duguje, pored glavnice, i zatezne kamate. Stopa zatezne kamate određena je prema članku 29. stavci 2. ZOO-a.

29. Slijedom navedenog odlučeno je kao pod točkom II. izreke.

30. Međutim, s pravom tuženik u odgovoru na tužbu ukazuje da se premija osiguranja nije uplatila banci, već osiguravajućem društvu s kojim je zaključen

odgovarajući ugovor o osiguranju. Naime i sam tužitelj je u Izjavi o načinu isplate potpisanoj po njemu zatražio da se iznos premije osiguranja isplati osiguravajućem društvu, a kako je to utvrđeno tijekom postupka.

31. Osim toga, iz dijela članka 13. predmetnog Ugovora jasno je da se radi o plaćanju premije osiguranja kredita, kao što je jasna i visina premije, pa je stoga predniku tužitelja moralo biti jasno na koje se usluge i troškove odnosi ta naknada.

32. Prema tome, tuženik nije na tužitelja prenio obvezu plaćanja naknade koja ne odgovara stvarno pruženim uslugama ili troškovima, tako da nije stvorena, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, na njegovu štetu značajna neravnoteža jer je jasno na što se plaćanje premije osiguranja odnosi, a ne radi se niti o iznosu premije osiguranja koji bi bio nerazmjerno visok, kada se uzme u obzir iznos kredita od 24.536,00 CHF.

33. Slijedom navedenog po stajalištu ovog suda nisu ispunjene zakonske pretpostavke iz članka 96. stavka 1. ZZP/07 da se dio članka 13. Ugovora koji se odnosi na plaćanje premije osiguranja utvrdi nepoštenim, a time i ništetnim (članak 102. stavak 1. ZZP/07), tako da je valjalo odbiti tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan u dijelu u kojem traži utvrđenje ništetnim dijela članka 13. Ugovora kojim je ugovoreno plaćanje premije osiguranja te na temelju ništetne odredbe o ugovorenoj obvezi plaćanja premije osiguranja isplatu iznosa od 290,46 eura sa zateznim kamatama. Slijedom navedenog odlučeno je kao pod točkom III. izreke.

34. Tužitelj je uspio u sporu glede osnove sa 50 %, a glede visine sa 23 % odnosno ukupno sa 36 %, dok je tuženik uspio glede osnove sa 50 %, a glede visine sa 77 % odnosno ukupno sa 64 %, što bi sukladno članku 154. stavku 2. ZPP-a tuženikov uspjeh u sporu iznosio 28 %.

33. Sukladno članku 164. stavku 1. ZPP-a sud o naknadi troškova odlučuje, na određen zahtjev stranke, bez raspravljanja. Stranka je dužna u zahtjevu određeno navesti troškove za koje traži naknadu (članak 164. stavak 2. ZPP-a). Budući da tuženik nije postavio određen i specificiran zahtjev troškova koje potražuje, to je takav njegov zahtjev, samo paušalno postavljen valjalo odbiti kao neosnovan.

34. Slijedom navedenog odlučeno je kao u točkama IV. i V. izreke.

U Rijeci 28. listopada 2026.

Sudac

Ivana Blažević

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude može se podnijeti žalba u roku od 15 dana od dana primitka ovjerenog prijepisa presude i rješenja. Žalba se podnosi u tri istovjetna primjerka putem ovoga suda, a o žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

Dostaviti:

- punomoćniku tužitelja
- punomoćniku tuženika

-tužitelja pozvat na plaćanje pristojbe na presudu u visini od 60,00 eura

Broj zapisa: **9-3088f-53316**

Kontrolni broj: **01910-21c71-eca61**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.